

knyttet Spørgsmaalet om den personlige Frihed sammen med Spørgsmaalet om Spiritustrafikken. Spørgsmaalet om den personlige Frihed, i det hele taget om Samfundets Ret til at gribe ind overfor den enkelte, er et Spørgsmaal, der kan rejses naar som helst, thi man kan overhovedet ikke skrive Love uden at sætte en Grænse. Vi Lovgivere er nødte til at trække Sagerne ned paa Jorden og ved vore Love sætte Grænser mellem noget, som er indenfor Rammerne, og noget, som er udenfor Rammerne. Derfor kunde man akkurat lige saa godt have rejst Spørgsmaalet om den personlige Friheds Værn paa et hvilket som helst andet Tidspunkt, men det var først, da man naaede til de spirituose Drikke, at Trangen til den personlige Friheds Værn rigtig vaagnede her i Landet. Jeg har al Respekt for Intelligensen i vort Folk, men jeg synes nok, at disse to Ting kunde være holdt lidt mere ud fra hinanden. Kravet om Personlighedens Ret er et saa stort Gode, at det efter min Mening er lidt for kostbart til at knyttes sammen med Spiritustrafikken. Jeg har, som sagt, fulgt Afholdsarbejdet i en Menneskealder, og jeg har i 12 af mine bedste Aar udelukkende arbejdet blandt Alkoholister, blandt dem, der har lidt haardest under Drikkeriets Ødelæggelser. Jeg synes, at man dog ikke kan være blind for, at er der noget, der æder Personligheden op, er det netop de spirituose Drikke. Der er intet, der i den Grad udhuler et Menneske, udmarver et Menneskes Karakter som netop de spirituose Drikke. Det er jo ikke nær alle Mennesker, som Drikkeriet brutaliserer. Nogle kan være ganske behagelige, umaadelig elskværdige Mennesker, begavede, kundskabsrige og i Besiddelse af mange herlige Egenskaber, og saa længe de er under et vist Pres, kan de antage den yndigste Form, men det er med dem ligesom med Gummibolden, saa snart den slippes bort fra dette Tryk, faar den igen akkurat samme Form, som de faar i Livet, naar de kommer ind under anden Paavirkning; med andre Ord, Karakteren er borte, Personligheden er væk. Derfor synes jeg, man kunde forlange af den Intelligens, som har sat sig i Spidsen for den nævnte Bevægelse, at den dog havde Forstaaelse af, at man her staar overfor et Forhold, som i Virkeligheden ødelægger Tusinder af Personligheder i vort Folk og altsaa fuldstændig berøver dem den personlige Frihed, som man ønsker at værne om.

Men paa den anden Side vil jeg ogsaa gerne i Tilslutning til, hvad der blev sagt — saa vidt jeg husker af det ærede 9de Medlem for Hovedstaden (A. C. Meyer) — sige til Afholdsfolkene, at jeg tror ikke, Tiden er inde til at rejse en Kamp om Forbudsspørgsmaalet — jeg tror heller ikke, det vil være heldigt, set fra et Afholdsstandpunkt —, men det er, saa vidt jeg forstaar, heller ikke Meningen med det foreliggende Lovforslag. Det, her er Tale om, er noget, som jeg synes udmærket godt maatte kunne samle et Flertal, bestaaende dels af de organiserede Afholdsfolk og dels af den store Mængde Mennesker, som har vort Folks Ædrueliggørelse for Øje. Der er nu rejst en Kamp angaaende Forbudsspørgsmaalet, men Forbud er vist ikke særlig højt i Kurs for Tiden, og det kan derfor have sine Vanskeligheder at faa det gennemført, i hvert Fald kan det komme til Kampe, som man maaske helst burde undgaa.

Det Spørgsmaal, som ligger for nu, maa kunne løses ud fra den almindelige Betragtning, at det har sin store Betydning, hvorledes Beværterforholdene er ordnede. Jeg ønsker ikke at angribe nogen Stand, og jeg tror ikke, at de Standsangreb, som man en Gang imellem ser og hører, er kloge; de fører i Regelen ikke til noget godt, men kun til, at de daarlige Elementer trøster sig med, at de alle sammen er Kolleger, og de gode føler sig forargede over, at de uden videre skal slaas i Hartkorn med de daarlige. Saa-danne Angreb paa en hel Stand er i Virkeligheden meget lidet opdragende. Paa den anden Side maa man ogsaa vogte sig for ikke at dække et daarligt System af Frygt for at angribe enkelte Personer. Jeg kan ikke frigøre mig for den Tanke, at Beværterne selv burde have været en lille Smule mere paa Post, saaledes at de ikke uden videre havde lyst alle i Kuld og Køn ud fra den Betragtning: Vi er alle sammen Kolleger, men at de havde haft Evne til at skelne imellem, hvad der var daarligt, og hvad der var fuldt ud hæderligt og forsvarligt. Naar man i Betænkningen ser de Udtalelser, som er kommet frem fra enkelte Sider, om, hvad der kan være skjult bag disse Beværternæringer, synes jeg ikke, jeg har Lyst til uden videre at tage dette System i Forsvar. Jeg tror, vi maa sige, at her trænger der til at lyses op og renses ud. Det er derfor fuldkommen rigtigt, at Lovforslaget tager det allerstørste Hensyn til de Krav, der maa stilles til de Personer, som skal